

MICE TURIZMINI RIVOJLANTIRISH UCHUN INFRATUZILMANING AHAMIYATI

Madrimova Aziza Ambiyat qizi

Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti

Turizm va mehmonxona biznesi kafedrasida assistenti

aziza0396@mail.ru

Annotatsiya: Ushbu tezisdagi MICE (Meeting, Incentive, Conference, and Exhibition) turizmini rivojlantirishda infratuzilmaning ahamiyati tahlil qilinadi. MICE turizmi — bu xalqaro va mahalliy miqyosda biznes va turizmning integratsiyalashgan shakli bo'lib, uning muvaffaqiyatli rivojlanishi uchun samarali infratuzilma zarur. Infratuzilma, masalan, transport tizimi, mehmonxona va konferensiya markazlari, aloqa va internet xizmatlari kabi asosiy komponentlar, turizmning ushbu tarmog'ini jadal rivojlantirishda muhim rol o'ynaydi. Maqola, infratuzilmaning to'g'ri shakllantirilishi MICE turizmiga bo'lgan talabni oshirishi va mahalliy iqtisodiyotni mustahkamlashga qanday yordam berishini ko'rsatib o'tadi. Shuningdek, dunyo miqyosidagi muvaffaqiyatli misollarni tahlil qilgan holda, O'zbekiston kabi rivojlanayotgan mamlakatlar uchun infratuzilmaning o'rnini va roli haqida ham fikrlar bildiradi.

Kalit so'zlar: MICE infratuzilmasi, texnologiyalar, qulay infratuzilma, infratuzilmaning xavfsizligi.

Kirish: MICE turizm infratuzilmasi (Meetings, Incentives, Conferences, Exhibitions) bu turdagi tadbirlarni qo'llab-quvvatlashga qaratilgan ixtisoslashtirilgan ob'ektlar va xizmatlar to'plamidir. U конгрессныеKongress markazlari, konferentsiya xonalari bo'lgan mehmonxonalar, transport tarmoqlari va tadbir ishtirokchilariga qulaylik va yuqori sifatli xizmat ko'rsatadigan ko'ngilochar va madaniy ob'ektlarni o'z ichiga oladi. MICE turizm infratuzilmasining samarali rivojlanishi nafaqat xalqaro va milliy tadbirlarni jalb qilishga yordam beradi, balki ish o'rinlari yaratish va sayyohlik oqimlarini ko'paytirish orqali iqtisodiy o'sishni rag'batlantiradi. Innovatsion texnologiyalarni rivojlantirish va xizmatlarni takomillashtirish sayyohlik mintaqalarining raqobatbardoshligida muhim omil bo'lib, ularni yirik xalqaro tadbirlarni o'tkazish uchun jozibador qiladi. MICE turizm sektori mamlakatlar iqtisodiyotida muhim rol o'ynaydi, bu nafaqat sayyohlik oqimlarining o'sishiga, balki umuman mintaqaning rivojlanishiga yordam beradi. U biznes uchrashuvlari, konferentsiyalar, ko'rgazmalar va turli motivatsion sayohatlarni tashkil qilishni o'z ichiga oladi va maxsus infratuzilmani talab qiladi. Ushbu infratuzilmani rivojlantirish yirik xalqaro tadbirlarni jalb qilish, yangi ish o'rinlari yaratish va mintaqaning raqobatbardoshligini oshirishning asosiy omilidir. MICE turizm to'rtta asosiy elementni birlashtiradi: uchrashuvlar (uchrashuvlar), motivatsion sayohatlar (qo'shimchalar), konferentsiyalar (konferentsiyalar) va ko'rgazmalar (ko'rgazmalar). Ushbu tadbirlar ham milliy, ham xalqaro bo'lishi mumkin va ular muvaffaqiyatli amalga oshirilishini ta'minlash uchun yuqori sifatli infratuzilmani talab qiladi. Shuni ta'kidlash kerakki, bunday tadbirlar ko'pincha ko'p sonli ishtirokchilar va turli xil ehtiyojlarni o'z ichiga oladi, bu esa qulay sharoitlarni yaratishni va yuqori darajadagi xizmatni talab qiladi. MICE turizmi uchun infratuzilmaning asosiy tarkibiy qismi Kongress va ko'rgazma markazlaridir. Ushbu komplekslar ko'plab ishtirokchilar bilan tadbirlarni o'tkazish uchun mo'ljallangan. Ular zamonaviy yig'ilish xonalari, ko'rgazma maydonchalari, foyelar va yig'ilish xonalari, shuningdek taqdimotlar va virtual aloqa uchun texnik vositalar bilan jihozlangan. Muhim jihatlar-bu makonning moslashuvchanligi, xonalarni alohida bo'limlarga bo'lish qobiliyati va ishtirokchilarga qulaylik yaratish uchun yuqori tezlikdagi Internet.

Asosiy qism: Infratuzilma sarmoyasi turizmni rivojlantirishni, shu jumladan MICE turizmini sezilarli darajada oshiradi. Samarali infratuzilma bozor integratsiyasi va turizm resurslari fondini yaxshilaydi, turli mintaqalarda MICE turizmining o'sishiga yordam beradi. MICE tadbirlarini muvaffaqiyatli o'tkazish uchun ishtirokchilar uchun turar joy xizmatlarini taklif qiladigan ko'plab mehmonxonalar bo'lishi kerak. Mehmonxonalar tegishli yig'ilish xonalariga ega bo'lishi va asosiy transport markazlariga qulay kirishni ta'minlashi muhimdir. Bundan tashqari, xizmat ko'rsatish sifatiga alohida e'tibor berilishi kerak, chunki tadbir ishtirokchilari ko'pincha

mehmonxonalarda ko'p vaqtlarini biznes nonushtalari, kechki kokteyllar va boshqa korporativ tadbirlarda qatnashadilar. MICE tadbirlarini tashkil qilishda transport muhim rol o'ynaydi. Kongress markazlari va mehmonxonalarga qulay kirish, shahar va aeroport o'rtasida yaxshi transport aloqalariga ega bo'lish va transfer xizmatlarining mavjudligi mintaqaning xalqaro uchrashuvlar va konferentsiyalar uchun jozibadorligini sezilarli darajada oshiradi. Transport infratuzilmasi jamoat transportini ham, ishtirokchilar uchun xususiy transferlarni tashkil etish imkoniyatini ham o'z ichiga olishi kerak. MICE tadbirlari ko'pincha madaniy va ko'ngilochar dasturlar bilan birga keladi. Buning uchun rivojlangan madaniy infratuzilma zarur: teatrlar, kontsert zallari, muzeylar, shuningdek, ishtirokchilarga boy dam olish dasturlarini taklif etadigan sayyohlik joylari. Ko'ngilochar ob'ektlar nafaqat ishbilarmonlik aloqalarini, balki norasmiy sharoitda ishbilarmonlik aloqalarini mustahkamlashga yordam beradigan muhit yaratishga yordam beradi.

Jadval-1
MICE turizmini rivojlantirish uchun infratuzilmaning ahamiyati¹²

MICE infratuzilmasi	Infratuzilmaning ahamiyati	MICE turizmining rivojiga ta'siri
Transport Tizimlari	MICE tadbirlari uchun oson va tezkor transport imkoniyatlari, samolyot, temiryo'l va avtobus tizimlari.	Tashrif buyuruvchilarni tadbirga oson olib kelish, ko'plab ishtirokchilarni samarali jalb qilish.
Mehmonxona Xizmatlari	Mehmonxonalarning sifatli xizmatlari, turli toifadagi joylar.	Ishtirokchilarni qulay va xavfsiz joylash imkoniyatini taqdim etadi, ko'proq tadbirlarni o'z ichiga oladi.
Kongress Markazlari	Zamonaviy kongress markazlari va zarur jihozlar, ko'rgazma maydonlari.	Tadbirlarning yuqori darajada o'tkazilishini ta'minlaydi, global ishtirokchilarni jalb qiladi.
Kommunikatsiya Tizimlari	Tezkor internet, mobil aloqa va texnologik infratuzilma.	Tadbirlar davomida samarali aloqalar o'rnatiladi, ma'lumotlar tez tarqatiladi.
Restoran va Oziq- ovqat Xizmatlari	Sifatli restoranlar, turli xil taomlar va xizmatlar.	Tadbirlarda ishtirokchilarning qulayligi, turli millatdagi ishtirokchilarni qondirish imkoniyati.
Tibbiy Xizmatlar	Sog'liqni saqlash va favqulodda vaziyatlar uchun tayyor tibbiy xizmatlar.	Ishtirokchilarning xavfsizligini ta'minlash, sog'liq muammolarini tezda hal qilish imkoniyati.
Yashash va Dam olish Joylari	Dam olish joylarining mavjudligi, sayohat uchun qo'shimcha faoliyatlar.	Ishtirokchilarni tadbir davomida dam olish imkoniyatlarini taqdim etadi, uzoq muddatli qiziqish yaratadi.

Ushbu jadvalda MICE turizmining rivojlanishi uchun zarur bo'lgan infratuzilma turlari va ularning ahamiyati keltirilgan. Infratuzilma har bir soha bo'yicha yuqori sifatda bo'lishi, MICE turizmining muvaffaqiyatini ta'minlashga yordam beradi.

¹² Muallif ishlanmasi

So'nggi yillarda texnologik taraqqiyot MICE tadbirlarini tashkil etishda muhim rol o'ynadi. Zamonaviy Kongress markazlari yuqori tezlikdagi Internet, multimedia vositalari, sinxron tarjima va videokonferentsaloqa tizimlari bilan jihozlangan bo'lishi kerak. Virtual haqiqat, kengaytirilgan haqiqat va ishtirokchilar uchun mobil ilovalar kabi innovatsion texnologiyalarni joriy etish tadbirlarni yanada interaktiv va qulay qiladi. MICE turizmi uchun infratuzilmani rivojlantirish davlat va xususiy sektor o'rtasida faol hamkorlikni talab qiladi. Bir tomondan, davlat hokimiyati organlari transport va mehmonxona infratuzilmasini rivojlantirishni ta'minlashi, Kongress va ko'rgazma markazlarini tashkil etish tashabbuslarini qo'llab-quvvatlashi kerak. Boshqa tomondan, xususiy sektor ishtirokchilar uchun yuqori darajadagi xizmatni ta'minlash uchun innovatsion echimlarni ishlab chiqishga sarmoya kiritishga tayyor bo'lishi kerak. Har yili MICE turizmi uchun infratuzilma talablari tobora ortib bormoqda. Mintaqalar va mamlakatlar o'rtasida tobora kuchayib borayotgan raqobat sharoitida har xil turdagi tadbirlarga moslasha oladigan moslashuvchan infratuzilmani yaratish muhim ahamiyat kasb etmoqda. Kongress markazlari va mehmonxonalarni qurish va ulardan foydalanishda yashil texnologiyalar va energiya tejaydigan echimlardan foydalanish kabi tadbirlarni tashkil qilishda ekologik va barqaror echimlarga qiziqish ortib borayotganini ta'kidlash kerak. Raqamli texnologiyalarni rivojlantirishga alohida e'tibor qaratish lozim. Shaxsiy va virtual ishtirokni birlashtirgan gibrid tadbirlar tobora ommalashib bormoqda. Buning uchun infratuzilmani modernizatsiya qilish va onlayn ro'yxatdan o'tish platformalari, virtual ko'rgazmalar va seminarlar kabi zamonaviy raqamli echimlarni amalga oshirish kerak.

MICE sanoatida raqobatlashish uchun siz professional bo'lishingiz va sifatli xizmatlarni taqdim etishga e'tibor qaratishingiz kerak:

- xodimlaringizni mehmondo'stlikka o'rgating;
- ishonchli hamkorlar bilan ishlash;
- qo'shimcha xizmatlarni taklif qilish;
- rivojlantirish ijodiy va noyob dasturlari uchun
- uchrashuvlardan oldin va keyin qiziqishni rag'batlantirish;
- foydalanish ma'lumot, olingan dan mijozlar, MICE taklifini moslashtirish uchun.
- standart va ixtiyoriy komponentlar bilan moslashuvchan va arzon MICE paketlarini taklif qilish zarurati mavjud. Masalan, har xil turdagi turar joy, yig'ilish joylari yoki yig'ilishdan oldingi va keyingi joylar.

Zamonaviy jamiyatda, Internet davrida, voqealar uchun noyob hashtaglar shunga mos ravishda zarur. Ma'ruzachilarning iqtiboslari, fotosuratlar va taassurotlari real vaqt rejimida ijtimoiy tarmoqlarda onlayn tarzda baham ko'rilishi mumkin. Keng tarqalgan, yuqori tezlikdagi Internetga kirish juda muhim. Mintaqadagi MICE-ga qiymat qo'shishi mumkin bo'lgan yangi va rivojlanayotgan texnologiyalarni o'rganish kerak. Albatta, MICE takliflarida ijodkorlik va innovatsiyalarni unutmasligimiz kerak. Voqealar uchun noyob, g'ayrioddiy joylarni o'ylab topishga arziydi. Yig'ilish joylari an'anaviy majlislar zalidan innovatsion yondashuvlarga o'zgarmoqda. Evropa MICE rejalashtiruvchilari joy sifatida noan'anaviy joylarga tobora ko'proq qiziqishmoqda. Masalan, ochiq joylar, sport maydonchalari, muzeylar yoki akvariumlar. Ming yilliklar orasida mashhur bo'lgan noan'anaviy joylar bilan bu tendentsiya davom etayotganga o'xshaydi.

MICE rejalashtiruvchilari tanlash uchun ko'plab yo'nalishlar va joylar turlariga ega. Bu MICE turizmini narxga nisbatan sezgir va raqobatbardosh sohaga aylantiradi. Uzoq MICE sayohatining narxi uchta komponentdan iborat:

- kelib chiqqan va boradigan mamlakat valyutalari o'rtasidagi kurs;
- belgilangan mamlakatga va qaytib kelish uchun transport xarajatlari;
- sayohatchi boradigan mamlakatda iste'mol qiladigan tovarlar va xizmatlarning narxi.

MICE turizmi (Meetings, Incentives, Conferences, and Exhibitions) so'nggi yillarda butun dunyo bo'ylab jadal rivojlanayotgan va iqtisodiy ahamiyatga ega bo'lgan turizm turlaridan biri hisoblanadi. Ushbu turizm turi nafaqat biznes sektori, balki mehmonxona, transport va xizmat

ko'rsatish sanoatlari uchun ham katta imkoniyatlar yaratadi. MICE turizmiga xizmat ko'rsatuvchi infratuzilma esa, o'z navbatida, uning muvaffaqiyatli rivojlanishi uchun zarur bo'lgan asosiy omil bo'lib, nafaqat mehmonlar, balki joylashgan hududning iqtisodiy va ijtimoiy taraqqiyotiga ham ta'sir ko'rsatadi. MICE turizmi katta miqdordagi odamlarni bir joyga to'plab, ularning ishbilarmonlik faoliyatini amalga oshirishga imkon yaratadi. Shuningdek, bu turizm turi o'zida konfransiyalar, seminarlar, taqdimotlar, ko'rgazmalar, va boshqa turdagi tadbirlarni o'z ichiga oladi. MICE turizmining samarali ishlashi uchun esa yuqori darajadagi infratuzilma zarur. Bunga quyidagilar kiradi: Samarali va qulay transport tizimi MICE turizmining muvaffaqiyatli amalga oshirilishida muhim rol o'ynaydi. Aeroportlar, temir yo'l va avtobus stansiyalarining rivojlanganligi, shuningdek, ichki transportning qulayligi, mehmonlarni maqsadga tez va oson yetkazib borishni ta'minlaydi. Yirik ko'rgazmalar va konferensiyalarni o'tkazish uchun keng va zamonaviy mehmonxona infratuzilmasi zarur. Bu yerda mehmonlar uchun turli xizmatlar (yotoq xonalari, restoranlar, sport majmualari) mavjud bo'lishi kerak. MICE tadbirlari uchun tez va sifatli internet, audio-vizual texnikalar, konferensiya zallari va boshqa yuqori texnologiyalarga ega infratuzilma zarur. Bu, ayniqsa, global tadbirlarda ishtirok etayotgan xalqaro mehmonlar uchun muhimdir.

MICE turizmi davlat va hududlar uchun muhim iqtisodiy foyda keltiradi. Infratuzilma rivojlangan hududlarda ushbu turizm turi juda muvaffaqiyatli bo'lishi mumkin. MICE turizmining iqtisodiy foydalari quyidagicha: MICE tadbirlari ko'plab odamlarning ish bilan ta'minlanishiga olib keladi. Mehmonxona xodimlari, transport xizmatlari, turizm agentliklari va boshqa xizmat ko'rsatuvchi sohalar, umuman olganda, iqtisodiyotga katta hissasini qo'shadi. MICE turizmi o'z ichiga oliy darajadagi biznes tadbirlarini oladi, bu esa yuqori daromad keltiradi. Ko'rgazma va konferensiyalarni o'tkazish uchun mehmonxonalarga katta miqdorda mablag' sarflanadi, shuningdek, mahalliy xizmat ko'rsatish sanoati ham katta daromadga ega bo'ladi. MICE turizmi uzoqdan kelgan mehmonlarni jalb qilgach, hududning boshqa sohalarini ham rivojlantiradi. Yangi mehmonxona, restoran, transport infratuzilmasi va turistik xizmatlar qobiliyatli va raqobatbardosh bo'lib, hududning o'sishiga yordam beradi. MICE turizmining muvaffaqiyatli rivojlanishi uchun quyidagi infratuzilma aspektlariga e'tibor qaratish zarur: MICE tadbirlari uchun maxsus yaratilgan konferensiyalar zallari, ko'rgazma markazlari va seminarlar uchun maydonlar bo'lishi kerak. Bu inshootlar yuqori darajadagi xizmat ko'rsatish va texnik jihozlash bilan ta'minlanishi lozim. Zamonaviy infratuzilma nafaqat texnologik, balki ekologik jihatdan ham barqaror bo'lishi kerak. MICE tadbirlari ekologik barqarorlikni ta'minlash uchun turli energiya tejovchi texnologiyalar va atrof-muhitga zarar keltirmaydigan materiallar bilan jihozlanishi zarur. Infratuzilma rivojlanishi shuningdek, MICE turizmini muvaffaqiyatli targ'ib qilish va global miqyosda brend yaratishga yordam beradi. Maqsadli auditoriyani jalb qilish uchun kuchli marketing strategiyalari zarur.

MICE turizmi bugungi kunda butun dunyo bo'ylab iqtisodiy rivojlanishning ajralmas bir qismiga aylangan. Uning muvaffaqiyatli rivojlanishi va global miqyosda o'z o'rnini topishi uchun yuqori sifatli infratuzilma zarur. Transport tizimi, mehmonxona xizmatlari, texnologik infratuzilma va barqaror rivojlanishga e'tibor qaratish, MICE turizmi uchun yangi imkoniyatlar yaratish va hududning iqtisodiy o'sishiga yordam beradi.

Xulosa: MICE turizmini rivojlantirish uchun infratuzilmaning ahamiyati katta. Bu turizm turi – konferensiyalar, yarmarkalar, kongresslar va boshqa tadbirlarni o'z ichiga olgan, iqtisodiy va madaniy rivojlanishga katta hissa qo'shadigan sohadir. Infratuzilma, xususan transport, mehmonxona xizmatlari, kommunikatsiya tizimlari, kongress-markazlar va boshqa sharoitlar bu turizmning samarali ishlashini ta'minlashda muhim rol o'ynaydi. Yuqori sifatli infratuzilma, mehmonlarni jalb qilish va ularning qulayligini ta'minlash, global miqyosda raqobatbardosh bo'lish imkoniyatini yaratadi. MICE turizmi orqali mamlakatlar iqtisodiyotini rivojlantirish, yangi ish o'rinlari yaratish va turizm sohasini diversifikatsiya qilish mumkin. Shuningdek, infratuzilmaning zamonaviyligi va ishonchliligi tadbirlarga ishtirok etuvchilarning muvaffaqiyatli faoliyatini ta'minlaydi, bu esa iqtisodiy va madaniy o'zaro aloqalarni mustahkamlashga yordam

beradi. Shu bilan birga, infrastruktura modernizatsiyasi va rivojlanishi, uzoq muddatda, davlatlarning global turizm bozoridagi o'rnini mustahkamlashga xizmat qiladi. Demak, MICE turizmini rivojlantirish uchun sifatli infratuzilma tashkil etish va uni doimiy ravishda takomillashtirib borish juda muhimdir. MICE turizmi uchun infratuzilma tadbir turizmini muvaffaqiyatli rivojlantirish va yirik xalqaro tadbirlarni jalb qilish uchun asosdir. Ushbu infratuzilmani yaratish va rivojlantirishga kompleks yondashuv mintaqaning raqobatbardoshligini oshirishga yordam beradi, shuningdek, ish o'rinlari yaratish va investitsiyalarni jalb qilish orqali iqtisodiyotga ijobiy ta'sir ko'rsatadi. MICE turizmiga bo'lgan qiziqishni kuchaytirish va ishtirokchilar va tadbir tashkilotchilarining ehtiyojlarini qondirish uchun innovatsion echimlarga sarmoya kiritishni davom ettirish, xizmat ko'rsatish sifatini yaxshilash va yuqori xizmat standartlarini ta'minlash muhimdir. MICE turizmini muvaffaqiyatli rivojlantirish uchun yuqori sifatli infratuzilma yaratish, transport, mehmonxona xizmatlari, kongress-markazlar va texnologik tizimlarni doimiy ravishda modernizatsiya qilish zarur. Shuningdek, davlat va xususiy sektor o'rtasidagi samarali hamkorlik, turizm sohasidagi barqarorlikni ta'minlash, yuqori malakali kadrlar tayyorlash hamda xalqaro hamkorlikni kuchaytirish, MICE turizmining rivojlanishiga katta hissa qo'shadi. MICE turizmi (Meetings, Incentives, Conferences, and Exhibitions) bugungi kunda nafaqat turizm, balki iqtisodiy rivojlanishning muhim sohalaridan biri hisoblanadi. Ushbu turizm turi muvaffaqiyatli amalga oshirilishi uchun yuqori darajadagi infratuzilma zarur. Transport tizimi, mehmonxona xizmatlari, zamonaviy konferensiya zallari, texnologik imkoniyatlar va barqaror ekologik yondashuvlar MICE turizmining muvaffaqiyatli rivojlanishida asosiy omillardir. Yaxshi rivojlangan infratuzilma MICE tadbirlarining samarali o'tkazilishiga yordam beradi, shu bilan birga, hududning iqtisodiy o'sishiga katta hissa qo'shadi. Bu turizm turi yangi ish o'rinlari yaratadi, mahalliy iqtisodiyotga yuqori daromadlar olib keladi va hududni global miqyosda tanitadi. Shuning uchun, MICE turizmi uchun infratuzilma rivojlanishi, nafaqat turistik soha, balki butun iqtisodiyotning mustahkamlanishiga turtki beradi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Melibayeva Gulxon Nazrullaevna. (2024). Kokand university: O'ZBEKISTONDA MICE TURIZMNI ISTIQBOLLARI (803-806) Qo'qon shahri
2. Ergashev, S.J. (2023). Ta'lim faoliyatida innovatsion rivojlanish: Dunyoda va o'zbekistonda mice turizmining rivojlanishi tahlili. (453–457) Toshkent shahri
3. Ro'ziyev R.SH. (2022). ОЦЕНКА ТУРИСТИЧЕСКОГО ПОТЕНЦИАЛА ТУРИЗМА РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН. Academic research in educational sciences. (617-629)

RESEARCH ON THE EMERGING BAZAAR TOURISM MODEL AND LOCAL ECONOMIC DEVELOPMENT IN CHINA

Liang Quan,

"Silk Road" International University of Tourism and Cultural Heritage,
PhD Student in Economics of Service Industries, sdliangquan@163.com,

Abstract: Under the dual impact of urbanization and the digital economy, contemporary bazaar in China have transformed from a singular economic function to a diversified and composite form, gradually incorporating emotional connections, social relationships, and cultural heritage. Particularly, through the "market + tourism" model, bazaar-type economy have achieved functional upgrades. This paper employs comprehensive methods such as literature review and case study analysis to explore the interactive mechanisms between bazaar and cultural tourism. The research findings are as follows: First, driven by operational innovation, government promotion, and consumption upgrading, markets have continuously evolved, forming five primary bazaar tourism types—rural traditional market-based, traditional cultural revitalization-based, nighttime economy-driven, rural revitalization-empowered, and youth creativity-aggregated. Second, by developing experiential tourism economies, bazaars have established a new